

Lær at kende 25 fugle

Af Björn Bergenholtz, Klematis, 2015

Det barn, der kun ved, at en fugl er en fugl, er et sprogfattigt barn.

Ikke at alle børn skal være ornitologer, og målet er heller ikke, at de absolut skal lære alle 25 fugle at kende. Målet er blot at sætte fokus på den verden af sprog, som fuglene repræsenterer – en sproglig verden, som vi alle møder hver eneste dag, når vi færdes udenfor. En verden der, som alle andre verdener, kan give glæde, når man kan sætte ord på den.

Tag børnene med udenfor, og kig på de fugle, I møder.

Gode ord

Begynd altid med at spørge børnene, om nogen af dem kender ordet og kan fortælle, hvad det betyder.

1. Yngle

- Her er der nok ikke andet at gøre end at forklare ordet ved hjælp af ord!

2. Sydpå

- Det må føre til en snak om verdenshjørnerne. Brug evt. mobiltelefonens kompas.

3. Symboler

- Vis symbolerne for han/hun. Lad børnene tegne dem.
- Find evt. andre symboler fx på toilettdøre mv.

4. Isse

- Konkretiser ordet.

5. Sky

- Ordet kan betyde to ting: En sky/at være sky. Find et andet ord, som kan erstatte vendingen at være sky fx at være bange/forsigtig.

6. Kikkert

- Konkretiser ordet.

7. Vuggende gang

- Dramatisér vendingen.

8. Gram

- Find en vægt og se, hvor lidt fem gram er.

9. Centimeter

- Mål ni centimeter.

10. Knappenålsøjne

- Konkretiser ordet.

Spørgsmål til bogsamtale

1. Var der noget, du godt kunne lide i bogen?
2. Var der noget, du ikke kunne lide ved bogen?
3. Var der noget, der undrede dig?
4. Var der mønstre, du lagde mærke til? Var der noget, du kom til at tænke på, som minder om andre bøger og film?

Baseret på Aidan Chambers' *Tell Me*, 1993

Samtale om illustrationer

Brug illustrationerne, når I er ude at kigge efter fuglene. Print listen med de 25 fugle, og før regnskab over, hvilke fugle I har set hvor og hvornår. Brug illustrationerne til bestemmelse af fuglene.

Kreative aktiviteter

Byg et foderbræt, og sæt det op, så det kan ses fra stuen.
Tegn din yndlingsfugl!

Sætninger til at gentage

I kan fx prøve at sige sætningerne i kor, rappe, hoppe eller klappe dem.

1. I Danmark yngler næsten to millioner bogfinkepar.
2. Kragen er en af de allerkløgeste fugle.
3. Fuglekongen er Danmarks mindste fugl.

Bogquiz

Vi øver os i at svare på spørgsmål. Husk fokus på sproglige elementer.

- Hvad spiser bogfinker?
- Hvilken fugl er Danmarks mindste?
- Hvilken fugl er Danmarks nationalfugl?
- Hvad hedder den største gås?
- Hvilken fugl har rige godsejere hentet i Asien?
- Hvornår får havørne hvid hale?
- Hvor mange æg lægger blåmejsen?
- Hvad betyder det, at vipstjerten er en trækfugl?
- Hvilken fugl har en vuggende gang – næsten som en sørøver?
- Hvilken farve er dompaphannens bryst?
- Hvem er størst og stærkest: Havørnehunnen eller -hannen?
- Hvilken fugl er kun vågen om natten?
- Nævn to slags måger?
- Hvor meget kan en svane veje?

Fugleagttagelseskema

<i>Art</i>	<i>Han</i>	<i>Hun</i>	<i>Dato</i>	<i>Lokalitet</i>
Bogfinke				
Krage				
Husskade				
Gråand				
Knopsvane				
Grågås				
Canadagås				
Stormmåge				
Hættemåge				
Due				
Fasan				
Stor flagspætte				
Natugle				
Havørn				
Fuglekonge				
Hvid vipstjert				
Mursejler				
Solsort				
Sjagger				
Musvit				
Blåmejse				
Gråspurv				
Skovspurv				
Rødhals				
Dompap				